

Ordets liturgi for barn

Tidsramme: 20-25 minutter

15. søndag i det alminnelige kirkeår – År A

Evangelium: Matteus 13,1-23 (kortere: Matteus 13,1-9)

På den tid gikk Jesus hjemmefra og satte seg nede ved sjøen. Da samlet det seg en stor folkemengde om ham, så han måtte gå om bord i en båt og sette seg der, mens mengden ble stående på bredden. Så talte han til dem om mange ting i lignelser, og sa: «En bonde gikk ut for å så. Og som han sådde, falt noe ved veikanten, og fuglene kom og åt det opp. Noe falt på stengrunn, hvor det knapt fantes jord, og skjøt fort i været på den skrinne marken; men da solen steg høyere, ble det svidd og visnet, fordi det ikke hadde fått slå rot. Noe falt også blant tistler, som skjøt opp og kvalte det. Men noe falt i god jord, og det bar grøde – noe hundre, noe seksti og noe tredve foll. Den som har ører, han høre!»

[Da gikk disiplene til ham og spurte: «Hvorfor taler du til dem i lignelser?» Han svarte: «Dere er det gitt å få kjenne himmelrikets mysterier, men dem er det ikke gitt. Enhver som har, han skal få enda mer, så han har i overflod; men den som ikke har, han skal bli fratatt alt. Det er derfor jeg taler til dem i lignelser. For de ser uten å se, og hører uten hverken å høre eller forstå. Med andre ord, på dem går Jesajas profeti i oppfyllelse. Det heter jo: 'Dere skal høre og høre uten å forstå, se og se og ingenting oppfatte. For dette folks hjerte er blitt sløvt, deres ører er blitt tunghørte, sine øyne har de lukket til – for ikke å se med sine øyne, for ikke å høre med sine ører, for ikke å forstå med sitt hjerte og vende om, så jeg kunne få lege dem.' Men dere, – salige er deres øyne, fordi de ser, salige deres ører, fordi de hører! Ja, det skal dere vite, at profeter og rettferdige i hopetall har ønsket å se hva dere ser, uten å få oppleve det, å høre hva dere hører, uten at det ble dem til del. Så hør nå lignelsen om ham som sådde: Til enhver som hører budskapet om Riket uten å forstå det, kommer den Onde og river ut det som var sådd i hans hjerte; og dette er det som ble sådd ved veikanten. Det som ble sådd på stengrunn, det er han som lytter til budskapet og i øyeblikket tar imot det med glede; men han er uten røtter, flyktig av sinn, og kommer det trengsel eller forfølgelse for budskapets skyld, faller han straks fra. Det som ble sådd blant tistler, det er han som nok hører budskapet, men denne verdens bekymringer og rikdommens glimmer kveler det, så det ikke bærer frukt. Men det som ble sådd i god jord, det er han som lytter til budskapet og forstår det; og han bærer frukt – snart hundre, snart seksti, snart tredve foll.»]

Øvrige lesninger: Jesaja 55,10-11; Romerbrevet 8,18-23

Refleksjon og hovedbudskap

Dagens evangelium handler om hvordan vi hører på Guds ord til oss. Jesus forteller gjennom lignelsen hvordan vi mennesker tar – eller ikke tar – imot hans ord. Hovedbudskapet er at vi må åpne våre hjerter for Guds ord – slik at våre hjerter blir som den gode jorden bonden sår i – og bærer god frukt.

Dette må du ha gjort klart på forhånd

Sett stoler i en halvsirkel rundt et lite bord dekket med hvit duk, løper i den liturgiske fargen grønn, lys og krusifiks eller ikon og Bibelen.

Gjør klar flanellografen med figurer (se forslag i teksten). Ta gjerne med et hjerte og noen linfrø også, om du ønsker å bruke dette. Ders du ikke bruker flanellograf, ta med konkreter, f.eks. linfrø, steiner, tre-fire sjal, en grønn plante og et hjerte).

Innledning/åpning

Gjør korsets tegn og ønsk alle velkommen. Tenn lyset for å vise at dere er en del av messen. Syng en sang med bevegelser, f.eks. «Jeg er trygg hos deg». Etter vi har gjort kors på pannen, munnen og hjertet, akkurat som resten av menigheten gjør inne i kirken, leser vi evangeliet.

Opplagg for formidling av bibelteksten

Hele evangeliet er for langt til å leses i søndagsskolen. Det kan være lurt å vurdere å bruke første delen av evangeliet (vers 1-9), men også ta med slutten hvor Jesus forklarer hvordan vi skal forstå denne lignelsen. Evangeliet egner seg for gjenfortelling med flanellograf eller med konkreter.

Gjenfortelling med flanellograf: Begynn med å sette opp bakgrunn med sjø og strand, vis Jesus som går ned mot vannet. Sett frem folkemengden som setter seg rundt ham. Så kommer disiplene hans med båten, og Jesus setter seg oppi båten. Så forteller Jesus en fortelling for menneskene: Ta fram en mann (en bonde) og en åker (som han skal så i). Mannen sår og kornet faller vei veien (finn frem vei, om du har, kanskje en fugl som spiser kornet), noe falt på steingrunn (ta frem steiner om du har), noe falt blant tistler (vis frem ugress el.) og noe falt i god jord. Det kornet som falt i god jord det vokste og bar frukter.

Gjenfortelling med konkreter: Begynn med å fortelle at Jesus var ute og snakket med en stor folkemengde, men så var det så mange folk som kom at de ikke kunne se ham til slutt. Siden de var rett ved vannet, så satte Jesus seg i en båt, litt ut fra stranden, sånn at alle kunne få se ham og høre ham. Så fortalte ham folkemengden en fortelling. Han fortalte om en mann, en bonde (vis frem en figur, eller be et av barna spille bonden). Bonden skulle så korn (vis frem korn (f.eks. linfrø el)). Når han gikk å sådde var det noe som falt ved veien – da kom fuglene og spiste det opp (marker gjerne hvor veien er på gulvet med et sjal el), noe falt på steingrunn (ta med noen steiner som du legger utover), noe falt blant tistler (ta med noen grønne planter), og noe falt i god jord (marker gjerne på gulvet hvor den gode jorden er med et sjal el). Det kornet som falt i god jord det vokste og bar frukter.

Hvor tror dere det var lurest for bonden å så frøene sine? I den gode jorden – fordi da vokste frøene og bar frukter.

Jesus fortalte denne fortellingen til folkemengden fordi han ville at de skulle tenke på hvor de ordene som Jesus sa havnet. Jesus «sådde» ordene blant folkemengden, og så lurte han på om det var god jord, eller om det var tistler, steiner eller vei de landet på.

Nå kan vi synge «Her er mitt øre». I sangen hører vi om hvordan vi kan ta imot Jesu ord: vi kan høre med ørene våre, og når vi er som den gode jorden så virker Jesu ord i oss. Da gjør hendene våre det som Jesus vil, og da går vi med føttene våre der Jesus vil, og vi bruker hodene våre til å tenke tanker om Gud, og vi gir hjertene våre til Gud. Jesus sa at de som hører på – og som forstår – de bærer gode frukter.

Ta frem hjertet som du har med (for eksempel papirhjerte), og legg linfrø på hjertet for å vise hvordan Jesu ord såes i våre hjerter.

Hva tror dere budskapet til Jesus er? Hva er det han vil vi skal høre? Ta imot barnas forslag. Oppsummer ut ifra de forslagene de gir. Eventuelt kan du selv legge til: Jesus forteller oss at han er Guds Sønn, at han døde for oss på korset slik at vi kan få det evige liv og få komme til himmelen. Jesus forteller oss at Gud er kjærlighet og at vi alle er Guds barn. Jesus sår dette i oss, i våre hjerter, så vi må prøve å gjøre det vi kan for at hjertene våre skal være som den gode jorden slik at det Jesus forteller oss kan vokse i oss.

Sangforslag

Jeg er trygg hos deg, nr. 186 i Adoremus (NUK, 2008)

Her er mitt øre, nr. 171 i Barnesalmeboka (Verbum forlag, 1999)

Hvem er jungelens konge

Min båt er så liten, nr. 127 i Barnesalmeboka

Andre punkter som kan tas med

- La barna tegne lignelsen slik de husker den.
- Ha med korn som kan såes i en krukke. La barna vanne den, og ta krukken med tilbake en annen gang når kornet har spiret.
- Vi kan markerer Den hellige Sunniva og hennes ledsagere (8. juli). Fortell gjerne om den hellige Sunniva, kanskje barna kan be om hennes forbønn. Les om Den hellige Sunniva på <http://blilys.no/pages/helgener/6/sunniva/>

Avslutning

Vi avslutter med å synge en sang, gjerne gjenta «Jeg er trygg hos deg» eller den sangen dere har sunget tidligere. Så ber vi velsignelsen sammen og går rolig tilbake til kirken.